

Sygn. akt VIII U 633/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 stycznia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił A. P. prawa do przeliczenia emerytury. Organ rentowy wskazał, że do wysokości świadczenia należnego A. P., już wcześniej uwzględniono okres od 7 grudnia 1977 r. do 14 grudnia 1979 r. - tj. zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) oraz, że za powyższy okres zostało przyjęte wynagrodzenie.

/decyzja k.5 plik I akt ZUS/

W dniu 7 marca 2016 roku do organu rentowego wpłynęło odwołanie A. P. od w/w decyzji, w którym wniósł o jej zmianę poprzez przeliczenie należnej mu emerytury, zgodnie z wynagrodzeniami, jakie uzyskiwał w zakładach pracy, w których był zatrudniony. Skarżący wskazał, że organ rentowy obliczył należną mu emeryturę w sposób nieprawidłowy. Zdaniem wnioskodawcy, ww. decyzja dotknięta jest wadliwością, gdyż Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie wyjaśnił wszystkich istotnych okoliczności w sprawie oraz nie zebrał całego materiału dowodowego.

/odwołanie k.2-4/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 29 marca 2016 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy przytoczył argumentację zawartą w treści zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.6-7/

Decyzją z dnia 1 marca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1 marca 2016 r. dokonał waloryzacji przysługującej A. P. emerytury, wskazując, że wskaźnik waloryzacji wyniósł 100,24%. Podstawa wymiaru emerytury po waloryzacji wyniosła 1 170,84 zł.

/decyzja k.1 plik II akt ZUS/

W dniu 21 kwietnia 2016 roku do organu rentowego wpłynęło odwołanie A. P. od w/w decyzji, w którym wniósł o jej zmianę. W ocenie skarżącego, organ rentowy, w nieprawidłowy sposób, obliczył wysokość należnej mu emerytury, gdyż błędnie ustalił podstawę wymiaru emerytury. A. P. wniósł o przeliczenie należnej mu emerytury zgodnie z wynagrodzeniami jakie uzyskiwał w zakładach pracy, w których był zatrudniony. Zdaniem wnioskodawcy, ww. decyzja dotknięta jest wadliwością, gdyż Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie wyjaśnił wszystkich istotnych okoliczności w sprawie oraz nie zebrał całego materiału dowodowego.

/odwołanie k.2- 4 akt o sygn. VIII U 1060/16/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 16 maja 2016 r., pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy przytoczył argumentację, zawartą w uzasadnieniu, zaskarżonej, decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.6-7 akt o sygn. VIII U 1060/16/

Zarządzeniem z dnia 7 lipca 2016 r. sprawy: o sygnaturze akt VIII U 1060/16 oraz sprawa o sygnaturze akt VIII U 633/16, zostały połączone w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia; postępowanie było prowadzone pod sygnaturą VIII U 633/16.

/zarządzenie k.29 akt o sygn. VIII U 1060/16/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. P. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

W okresie od **7 grudnia 1977 r. do 14 grudnia 1979 r.** A. P. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w P.. W okresie **od 7 grudnia 1977 r. do 15 stycznia 1979 r.** zajmował stanowisko konduktora , a w okresie **od 16 stycznia 1979 r. do 14 grudnia 1979 r.** -= murarza.

/świadcstwo pracy k.148 plik III akt ZUS/

Z treści zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawionego przez ww. zakład pracy wynika ,że wynagrodzenie wnioskodawcy kształtowało się następująco:

- 1977 r. – 2 910,00 zł

- 1978 r. – 30 771,00 zł

- 1979 r. – 42 798,00 zł

Powyższe zaświadczenie wpłynęło do organu rentowego w dniu 10 lipca 1998 r.

/zaświadczenie k.123 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 16 lipca 1998 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ż. , wykonując wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 23 kwietnia 1998 r. ,przyznał A. P. rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 listopada 1995 r. oraz całkowitą niezdolność do pracy i całkowitą niezdolność do samodzielnej egzystencji od dnia 1 lutego 1996 r. na trwałe.

/decyzja k.139 plik III akt ZUS/

Okres zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w P. , został uwzględniony przy ustalaniu należnego mu świadczenia rentowego.

/raport ustalenia uprawnień k.141 plik III akt ZUS/

W dniu 13 sierpnia 1999 r. A. P. złożył ponownie zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z Przedsiębiorstwa Państwowej (...) w P..

/zaświadczenie k.176 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 23 sierpnia 1999 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił A. P. przeliczenia świadczenia , gdyż przedłożone zaświadczenie zostało uwzględnione w decyzji z dnia 16 lipca 1998 r.

/decyzja k.177 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 12 lipca 2005 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. , od dnia 28 czerwca 2005 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego , przyznał A. P. emeryturę. W treści decyzji , organ rentowy wskazał ,że z uwagi na fakt ,iż emerytura jest świadczeniem mniej korzystnym , w dalszym ciągu A. P. będzie wypłacana renta z tytułu niezdolności do pracy.

/decyzja k.267 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 29 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wstrzymał A. P. wypłatę renty.

/decyzja k.486 – 486 odwrót plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 29 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał A. P. emeryturę.

/decyzja k.494 – 496 plik III akt ZUS/

Wskaźnik waloryzacji dla emerytur i rent w 2016 r. na podstawie Komunikatu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2016 r. wyniósł 100,24 %.

/M.P. z 2016 r. , poz.149/

Ustalając stan faktyczny, Sąd oparł się na dokumentacji z akt organu rentowego, uznając ją za wiarygodną i wystarczającą dla poczynienia przedmiotowych ustaleń. Strona odwołująca nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów, które pozwoliłyby podważyć ustalenia dokonane przez organ rentowy.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawcy o wyznaczenie terminu na ustalenie adresu archiwum, w którym przechowywana jest dokumentacja pracownicza wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w P., jako niezasadny i zamierzający do przedłużenia postępowania. Sąd nie znalazł bowiem podstaw do zakwestionowania wiarygodności zaświadczenia o wysokości zarobków i zatrudnieniu wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w P. w latach 1977 - 1979, które to zaświadczenie zostało złożone, w organie rentowym, przez wnioskodawcę zarówno w 1998 r. jak i 1999 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania są niezasadne i podlegają oddaleniu.

Wskazać należy, że na podstawie **art. 114 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.887 z późn. zm.) wysokość świadczeń emerytalno – rentowych ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na ich wysokość.

Na mocy **art. 111 ust. 1** ustawy o emeryturach i rentach z FUS, możliwe jest ponowne obliczenie wysokości emerytury lub renty od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15 ustawy, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Ustęp 2 tego samego przepisu stanowi, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

Natomiast zgodnie z **art. 111 ust. 3** ustawy o emeryturach i rentach z FUS podstawa wymiaru emerytury lub renty, ustalona na zasadach określonych w ust. 1 i 2, podlega wszystkim waloryzacjom przysługującym do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie tej podstawy.

W myśl **art. 15 ust. 1** powyższej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Z kolei na podstawie ust. 6 omawianego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Jak stanowi **art. 15 ust. 4 w/w ustawy** w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
2. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
3. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
4. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%, jednakże przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury należy mieć na względzie, iż zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy uwzględnia się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

Stosownie do treści **art. 88 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. W myśl ust. 2 art. 88 ustawy, waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. Natomiast ust. 3 stanowi, że waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Zgodnie z ust. 4 w/w przepisu, waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy organ rentowy zasadnie odmówił wnioskodawcy przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem zatrudnienia oraz wynagrodzenia jakie osiągał w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w okresie od 7 grudnia 1977 r. do 14 grudnia 1979 r., a co za tym idzie czy kwota emerytury z uwzględnieniem waloryzacji za 2016 r. jest prawidłowa.

Zgodnie z § 21 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i (Dz. U. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana tu regulacja, wyrażona także w poprzednio obowiązującym Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10 poz. 49 ze zm.) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak, aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak m. in. SN w wyroku z 25.07.1997r. - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324 a także SA w Warszawie wyrok z dnia 4.03.1997r. - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7 SA w Rzeszowie z dnia 27.06.1995 - III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy SA w Białymstoku III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Należy podkreślić, iż Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane i ich dopuszczenie za celowe.

Podnieść należy, że Sąd musi, w każdej sprawie zachować przymiot obiektywnego arbitra, nie może być rzecznikiem interesów jednej ze stron i nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) /por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, opubl. OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662/.

Zgromadzony, w niniejszej sprawie, materiał dowodowy, wskazuje jednoznacznie, że, zarówno okres zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w P. od 7 grudnia 1977 r. do 14 grudnia 1979 r., jak i wynagrodzenie, jakie wówczas osiągał, zostało mu uwzględnione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych **już w decyzji z dnia 16 lipca 1998 r.**, mocą której to decyzji, przyznano mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Co również istotne, także w decyzji z dnia 23 sierpnia 1999 r. organ rentowy wskazał, że przedłożone zaświadczenie z Przedsiębiorstwa Państwowej (...) w P. zostało mu uwzględnione w decyzji z dnia 16 lipca 1998 r. Sąd nie znalazł zatem podstaw do uznania, że okres, o którego zaliczenie wnosił A. P., nie został mu uwzględniony przez organ rentowy. Wobec zaś takiego ustalenia, Sąd nie znalazł także podstaw do stwierdzenia, że organ rentowy nieprawidłowo ustalił należną wnioskodawcy kwotę świadczenia ustaloną decyzją waloryzacyjną.

Ponieważ wnioskodawca nie udowodnił okoliczności leżących u podstaw odwołania, na podstawie art. 477¹⁴§ 1 kpc, Sąd Okręgowy odwołania oddalił i orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

W punkcie 2 sentencji wyroku Sąd przyznał ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego w Łodzi dla adwokat A. O. kwotę 442,80 zł (czteryście czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy) zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku o adwokaturze (tj. Dz. U. z 2014 roku poz. 635 ze zm.) koszty pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu ponosi Skarb Państwa. Sąd ustalił powyższą kwotę biorąc pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika. Stosownie do treści o § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714), Sąd ustalił kwotę stawki w oparciu o § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015 (Dz.U. z 2015 r. poz. 1801). Zgodnie z § 4 ust.3 w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, opłatę, Sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach. Z tych względów Sąd zwiększył należną kwotę o kwotę podatku VAT tj. o kwotę 82,80 zł.

W punkcie 3 sentencji wyroku na podstawie art. 98 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał wypłacić w/w kwotę ze środków Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Łodzi

ZARZĄDZENIE

Wyrok wraz z uzasadnieniem doręczyć oraz pełnomocnikowi wnioskodawcy.

S.B.